

Αναφορικά με τη δημιουργία καθοδικών πιέσεων στην τιμή της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στην Κύπρο

του Νεόφυτου Παπαδόπουλου [BEng, PhD, MBA], Διευθυντή του Γραφείου του Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Στην πρόσφατη έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία αναφέρεται στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας [Digital Economy and Society Index, DESI, <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/desi>], η Κύπρος παρουσιάζεται με τη χαμηλότερη επίδοση του λόγου λιανικής τιμής ευρυζωνικής πρόσβασης στη ζώνη 12-30Mbps έναντι του σταθμισμένου κατά κεφαλή εισοδήματος, παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε από πέρυσι (μείωση από 3,6% σε 2,8%). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 1,3%. Παρόλο που η σύγκριση γίνεται με διάκριση σε βάρος της Κύπρου [χρησιμοποιήθηκε λιανικό προϊόν πρόσβασης που περιλαμβάνει και υπηρεσία τηλεόρασης, το συγκριτικό πλεονέκτημα της ποιότητας, δηλ. ο υψηλός λόγος ονομαστικής έναντι της πραγματικής ταχύτητας της πρόσβασης, 85% στην Κύπρο έναντι 45% σε άλλες χώρες, δεν λαμβάνεται υπόψη, δεν σταθμίζεται το γεγονός ότι η γεωγραφική θέση της χώρας επιβαρύνει λόγω του σκέλους της διεθνούς χωρητικότητας το κόστος], θεωρώ ότι πιθανή διόρθωση δεν θα επέφερε μείωση της επίδοσης σε επίπεδο που θα την κατέτασσε κάτω του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Στον αντίποδα, η Κύπρος παρουσιάζεται με υψηλό ποσοστό κάλυψης δικτύων σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης μέχρι 30Mbps [100%, 1^η στη γενική κατάταξη, έναντι 97% του ευρωπαϊκού μέσου όρου], και δικτύων σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης υψηλών ταχυτήτων πέραν των 30 Mbps [84%, 12^η στη γενική κατάταξη, έναντι 71% του ευρωπαϊκού μέσου όρου].

Η προοπτική ανάκτησης των επενδύσεων για την ανάπτυξη των υφιστάμενων δικτύων [συγκριτικά αυξημένων λόγω της μικρής συγκέντρωσης του πληθυσμού και του γεωγραφικού ανάγλυφου της χώρας] αλλά και εκείνων που έπονται [ανάπτυξη δικτύου οπτικών ινών και ομοαξωνικού καλωδίου κυρίως στις αστικές περιοχές εντός της περιόδου 2016-2020] βρίσκεται αυτή τη στιγμή αντιμέτωπη με αριθμό παραγόντων που εκ των πραγμάτων δημιουργούν συνθήκες συγκράτησης της λιανικής τιμής σε επίπεδα υψηλότερα του ευρωπαϊκού μέσου όρου:

Ζήτηση

1. Συγκριτικά χαμηλή διείσδυση στο δίκτυο ευρυζωνικής πρόσβασης μέχρι 30 Mbps [69% των νοικοκυριών έναντι 72% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, και 94% της χώρας με την καλύτερη επίδοση στην Ευρώπη]. Συγκριτικά χαμηλή επίδοση και στη διείσδυση στο δίκτυο ευρυζωνικής πρόσβασης πέραν των 30Mbps [4,3% των νοικοκυριών, έναντι 30% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, και 62% της χώρας με την καλύτερη επίδοση στην Ευρώπη].
2. Το σύνολο των νοικοκυριών με ενοίκους ηλικίας 55-74 και >74 ετών που δεν χρησιμοποίησαν ποτέ το διαδίκτυο ανέρχεται περίπου στο 25% με ενδεχόμενο αύξησης εάν προστεθεί το ποσοστό των ανέργων που δεν χρησιμοποίησαν ποτέ το διαδίκτυο, γεγονός που δημιουργεί εκ των πραγμάτων οροφή, περίπου στο 75%, στη μέγιστη αναμενόμενη διείσδυση [Επεξεργασία στοιχείων από Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου: ICT Usage HH 2015].
3. Το ποσοστό των κατοίκων ηλικίας 16-74 ετών με βασικές ψηφιακές δεξιότητες ανέρχεται στο 43% [έναντι 55% του ευρωπαϊκού μέσου όρου], γεγονός που περιορίζει τη διείσδυση της ευρυζωνικής πρόσβασης αλλά και τη χρήση, με αποτέλεσμα να καθλώνονται οι συνδρομές σε χαμηλές ταχύτητες.
4. Ποσοστό 57% [Παρατηρητήριο Αγοράς ΓΕΡΗΕΤ 2015] των νοικοκυριών είναι συνδρομητές ευρυζωνικής πρόσβασης <10Mbps, με αποτέλεσμα να συντηρείται σχετικά ψηλή τιμολόγηση σε χαμηλές ταχύτητες και να διαμορφώνονται αυξημένες τιμές σε ψηλότερες ταχύτητες.

Προσφορά

5. Στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης δραστηριοποιούνται τέσσερις παροχείς με αποτέλεσμα να μην δημιουργούνται οικονομίες κλίμακας που να επιτρέπουν περιορισμό του κόστους προσφοράς του λιανικού προϊόντος.
6. Η μετάβαση από το χαλκό σε οπτική ίνα δημιουργεί πρόσθετες δαπάνες (διατήρηση 2 δικτύων για κάποιο χρονικό διάστημα), γεγονός που δημιουργεί συνθήκες συγκράτησης της λιανικής τιμής.

Καθίσταται, λοιπόν, προφανές ότι η προοπτική δημιουργίας καθοδικών πιέσεων στη λιανική τιμολόγηση εξαρτάται από την αύξηση της ζήτησης σε συνθήκες που θα επιτρέπουν τις νέες επενδύσεις. Το Γραφείο του Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών

Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) έχοντας προσαρμόσει τη στόχευση του, προωθεί, με στόχο ακριβώς την ικανοποίηση των προϋποθέσεων αύξησης της ζήτησης και αναμενόμενο επακόλουθο την ενεργοποίηση καθοδικών πιέσεων στις λιανικές τιμές της ευρυζωνικής πρόσβασης, την υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων:

1. Διαμόρφωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος ούτως ώστε να επιτρέπεται επιτάχυνση των επενδύσεων για την ανάπτυξη δικτύων ευρυζωνικής πρόσβασης $\geq 100\text{Mbps}$. Το ΓΕΡΗΕΤ δημοσιεύει τις επόμενες μέρες τη ρυθμιστική προσέγγιση που προτίθεται να υιοθετήσει αναφορικά με τα δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς και τη θέτει σε δημόσια διαβούλευση,
2. Ενίσχυση της ζήτησης με έμφαση στην αναβάθμιση των συνδέσεων ευρυζωνικής πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων ανάμεσα στους ανέργους, ως ομάδων προτεραιότητας,

σε συνθήκες διαρκούς παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων έναντι προκαθορισμένων δεικτών επιτυχίας, με μηχανισμούς ανατροφοδότησης και, εφόσον απαιτείται, επανασχεδιασμού.

Προς τη Σύνταξη

Ο Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας [Digital Economy and Society Index, DESI, <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/desi>], χρησιμοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ο σύνθετος δείκτης ψηφιακής επίδοσης και παρακολούθησης της εξέλιξης της ανταγωνιστικότητας κάθε χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Γραφείο του Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) έχει την αρμοδιότητα της ανάπτυξης της αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κύπρο και διατηρεί ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε χονδρικό επίπεδο μόνο στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στην Κύπρο.